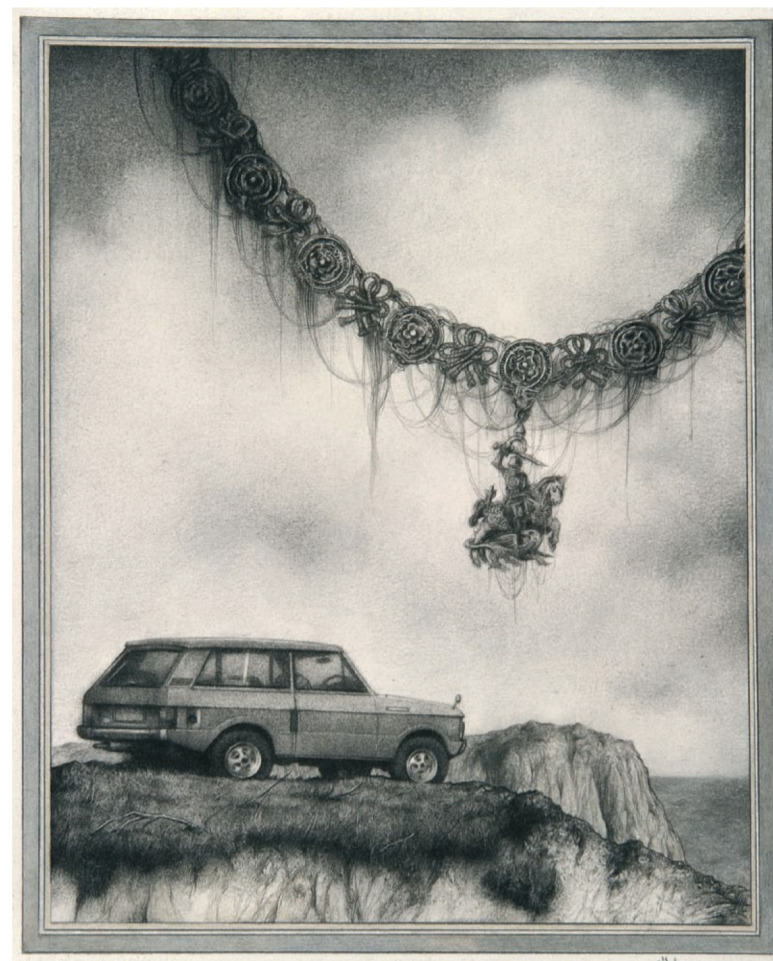

Virtuos: Den mørke romantikken er tydelig hos Sverre Malling, skriver vår anmelder om tegnerens nye utstilling på Galleri Haaken i Oslo. Malling er en følsom og virtuos, men statisk tegner, noe som kanskje har sammenheng med at han tegner etter fotografi. Fra venstre: Mask/primates, 2013, Emerald Eyes/Thelema, 2013, St. George/Beachy Head, 2013, Neandertahl/Mandala, 2013

ALLE TEGNINGER: SVERRER MALLING

KUNST

Insisterende romantikk

Sverre Malling lager tegninger av eventyrlig skjønnhet. Men hva vil de fortelle oss?

Sverre Malling
SATELLITES AND POMEGRANATES
Galleri Haaken, Oslo
5. juni - 17. august 2014

Når Sverre Malling i sommer stiller ut på Tjuvholmen i Oslo er det med bilder fulle av godt tegnehåndverk og eventyrlige detaljer. Malling har vært noe av et vidunderbarn i norsk tegnekunst. Han debuterte på Høstutstillingen som 17-åring, og gikk deretter på Einar Granums Malerskole

(1996-97), SHKS (1997-2000) og Kunstakademiet (2000-04). Ti år senere har han stilt ut imponerende ofte, primært i Norge. Separatutstillinger har han blant annet hatt i Kunstnerforbundet og på Lillehammer kunstmuseum, og årets *Satellites and Pomegranates* er hans tredje på Galleri Haaken.

Symboltungt. Av utstillingens bilder ble flere vist på Kunsthall Grenland i fjor, dengang sammenstilt med verker av den dansknorske symbolisten Louis Moe (1857-1945), som Malling kjenner

et kunstnerisk slektskap til. Også andre *fin de siècle*-retninger er tydelig inspirasjon, som dekadansen og okkultisme. Uttrykket er ofte gotisk og symboltungt, eller hippieaktig naivistisk med innslag av botanikk. Mange vil huske storformattegningen *Transporter '67* (2006), hvor vraket av en folkevognbuss står gjenglempt og overgrodd inne i skogen, lik et monument over hippietidens tapte uskyld.

Referansene i årets utstilling går i retning popkultur, modernisme og en romantisk tradisjon.

Det ser ut som Malling flørter med det russiske, fra abstrakte geometriske motiver lånt hos Kasimir Malevitsj, grunnlegger av avantgarde-retningen suprematismen, til en slags tsarinaestetikk av vakre kvinner med overlesede hodeplagg.

Skjult innhold. Det er tydelig at publikum liker utstillingen, for åpningen summer av lavmælte gisp. Det sies at alle bilder er solgt, og jeg husker Mallings uttalelser for noen år siden om den romantiske kunstnerens frustrasjon

over å bli en vare i kunstens kommersielle kretsløp. Men en vare er han blitt, og en vellykket sådan.

Folk liker bildene, men hva er det de liker? Detaljnivået nevnes, i tillegg til den eventyrlige skjønnheten. Innholdet kan være en annen skål, med ledetråder gjemt i titlene, og den som går hjem for å google kan vente seg overraskelser.

En skråøynd skjønnhet bærer tittelen *Emerald Eyes / Thelema*, som antakelig ikke, eller ikke bare, roser øynene hennes, men også hintet til et britisk metalcore-

band. Tittelens siste ord benevner tankesystemet til Aleister Crowley, okkultisten som forbindes med satanisme. Et annet bilde heter *Tent / Death in June*, der siste del av tittelen er navnet på et folkband som flørter med nazireferanser. Teltet i øvre billedkant er påtegnet en hanske som holder en pisk, et symbol for kontroll fra det britiske uttrykket «å holde pisen i hånden».

Retts tegninger. Det brede publikum vil først og fremst kjenne Malling fra hans retts tegninger av 22. juli-massemorderen, trykt i Klassekampen og senere utstilt på Høstutstillingen. Selv opplevde jeg disse som problematiske, fordi det kjentes som om den følsomme streken og de myke skraveringene nærmet seg romantisering av overgriperen. Ifølge Malling ble arbeidet ganske riktig preget av motstridende impulser, fordi han ikke syntes morderens ansikt passet med demonbildet fra mediene.

I tegningene fra rettsalen oppstår uhyggen først når vi vet hvem de forestiller, noe som også gjelder årets integrering av ansiktet til Elisabeth Fritzl (den østerrikske kvinnen som ble holdt fanget i en kjeller av sin far i 24 år), i et romantisk univers med flagrende bånd og blomsterranker. På denne måten inngår Malling i en konseptuell tradisjon, uansett hvor klassisk og håndverksmessig teknikken hans fremstår.

Dürers neshorn. Hvorfor minner tegningene til Malling så ofte om grafikk? Det er noe med den rike gråskalaen og linjer som er lodne i kantene, vanligere i etsninger. Kulltegningsene hans er virtuose, med en nydelig veksling

mellom hårfin strek og tonede flater der kullet pulveriseres og gnis ut. I enkelte bilder benyttes patinering, når han tegner «sprekker» i overflatene som i en gammel eventyrbok trykket på pergament.

Stilmessig er tyske Albrecht Dürer en åpenbar referanse, spesielt det ikoniske bildet av et neshorn, så kraftfullt at det raskt ble et av hans mest kjente. Dürer hadde selv aldri sett et neshorn, men lagde dette i 1515 etter en skriftlig beretning fra en annen kunstner. Dürers neshorn var for øvrig ingen tegning, men et tresnitt.

I Mallings versjon er neshornet blitt en gigantisk gris, behengt med malteserkors og andre emblematiske symboler, samt tarotkortliknende illustrasjoner. Malling samler gjerne myter, vi ser blant annet tranen med nebbet i ulvens hals fra *Æsops* fabel. Hun har gått med på å fjerne et fastkilt ben, men når hun ber om belønning svarer ulven at når du er kommet uskadet fra å stikke hodet inn i ulvens kjef, bør det være all belønning du trenger. Slik kanskje også for Malling, som stakk tegnerhånden inn i rettsalens gap; å komme helskinnet fra en slik dumdristighet er kanskje belønning nok.

Om jeg savner noe i bildene, må det være energi og bevegelse.

Mørk romantikk. Det undrer meg at den mørke romantikken fortsatt er så tydelig hos Malling, litt gutteromsaktig og kokett. Jeg ville ha forventet en større grad av mistet uskyld, etter konkret erfaring med tragisk realitet, som 22.

juli-rettsaken og tapet av forfatteren og vennen Stig Sæterbakken, som begikk selvmord i 2012.

Det siste er bearbeidet i verket *St. George / Beachy Head*, hvor en bil står ytterst på en kjent selvmordsklippe ved Den engelske kanal. Tvers over himmelen henger et overdimensjonert halskjede, hvor anhenget er en ridder til hest med løftet sverd. Motivet er bearbeidet fra et platecover av Throbbing Gristle, et av Sæterbakkens favorittband.

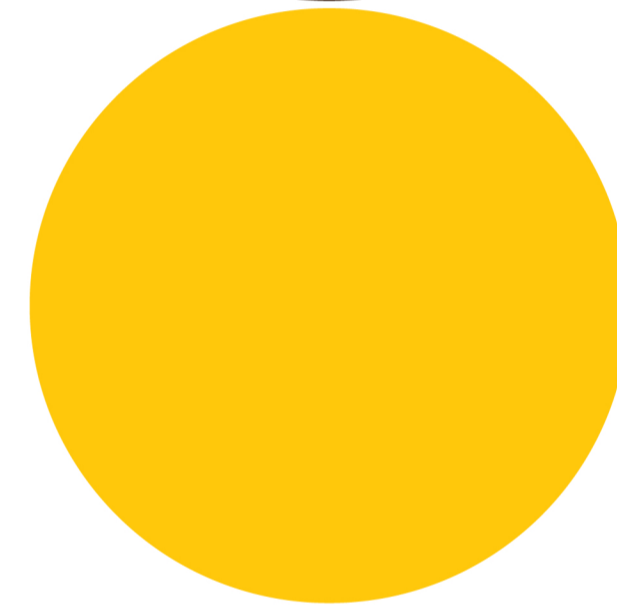
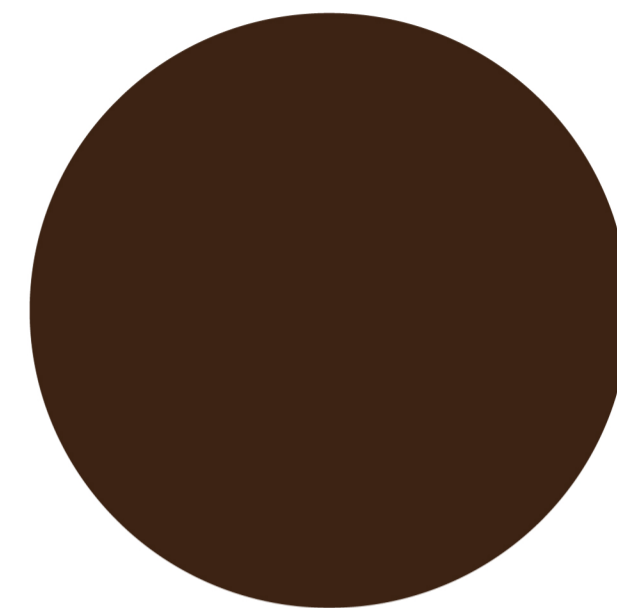
Googlekunstner. Om jeg savner noe i bildene må det være energi og bevegelse. Malling er en følsom og virtuos, men statisk tegner, noe som kanskje har sammenheng med at han tegner etter fotografi. Han presenteres som en ivrig googler, som leter opp motiver på internett og setter dem sammen. I bildet *Riefenstahl / Dwarfs* har han valgt en atlet fra en propagandafilms av Leni Riefenstahl, men figuren minner mer om en søvngig dukke som tipper bakover enn om et menneske i ferd med å kaste en ball.

Iblant er det noe pastisjaktig ved bildene, som om motivene hermes mer enn de erkjennes. Suprematister og andre modernister lette etter essensen i kunst og arkitektur, mens Mallings generasjon helst går i motsatt retning, og plasserer elementer fra en fragmentert samtid side om side, uten forsøk på integrasjon. For Malling blir metoden en løsning på dette. Han vil at verkene skal betraktes som en type collage, hvor en flimrende informasjonsstrøm oversettes til noe mer varig gjennom tegningens langsomme meditasjon. Problemet er at sporet iblant blir liggende kaldt, fordi alt som forener er form.

Oda Bhar

DET ER MEG DU VIL HA

En film av DAG JOHAN HAUGERUD Skuespiller ANDREA BRÆIN HOVIG

«Mesterlig om forbudt kjærlighet»
Stavanger Aftenblad

Aftenposten K

Dagsavisen

Klassekampen

Natt&Dag

Bergens Tidende

BA

SPELALVISNINGER PÅ KINO VICTORIA
13.-19. JUNI KL.18.
INNLEDNINGER OG SAMTALER

SMÅKEBITER
HØSTEN 2014

29.08 - SESONGÅPNING:
STIAN CARSTENSENS FLIPP
05.09 - HEDVIG MOLLESTAD TRIO
10.09 - SIDSEL ENDRESEN & STIAN WESTERHUS
18.09 - INGRID LAUBROCK ANTI-HOUSE
17.10 - JAN ERIK VOLD 75 ÅR
29.10 - COME SHINE
01.11 - GARY BURTON QUARTET
07.11 - NILS PETTER MOLVÆR
22.11 - CASSANDRA WILSON
28.11 - JOHN MCLAUGHLIN

KJØP SESONGKORT
FOR HØSTEN 2014

Kun 1200,-
(700,- stud)

Fri entré på alle konserter
en hel sesong!